

10. évfolyam – fakultációs foglalkozás

Óraszám: 34 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

<i>Témakör neve</i>	<i>Óraszám</i>
1. Vizuális nyelv	9
2. Technikák	9
3. Ábrázolás, látványértelmezés	8
4. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás	8
	<i>Összes óraszám:</i> 34

1. Vizuális nyelv

Óraszám: 9 óra

Tanulási eredmények

- A vizuális nyelv alapelemei (A pont, vonal, sík- és térforma, felület, technikának és adott célnak megfelelő használata; Vonalt: Legalább háromféle minőségű (különböző vastagságú, tónusú, karakterű), a választott eszköznek megfelelő vonal következetes használata szabadkézi rajzban; Sík és térforma: Modell alapján készített leképező jellegű munkában sík és térforma pontos visszaadása; Tónus, szín: Modell alapján készített leképező jellegű munkában (rajz, festés, vegyestechnika) legalább négy különböző tónusfokozat következetes alkalmazása. Adott színek pontos kikeverése. Tér: A célnak legmegfelelőbb térábrázolási módok kiválasztása.
- A vizuális nyelvi elemek elrendezése: Kompozíció, (konstrukció): Az adott célnak (közlés, kifejezés, alkotás) megfelelő nyitott és zárt kompozíciós elrendezés létrehozása. Kontraszt, harmónia: Kontrasztokkal (szín, tónus, forma, méret, felület) történő kiemelés használata az értelmező ábrázolásban. Színharmóniák, színtkontrasztok (fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, magábanvaló, szimultán, mennyiségi, minőségi) tudatos használata.
- Vizuális nyelv és kontextus: A vizuális nyelv eszközeinek használata különböző kontextusban a kifejező jellegű munkákban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás).

Fogalmak: A pont, vonal, sík- és térforma, felület, tónus, szín, kompozíció, struktúra

Javasolt tevékenységek

- Különböző grafikai és festészeti technikák alkalmazása

2. Technikák

Óraszám: 9 óra

Tanulási eredmények

- Adott technika adekvát használata. Rajzolás: Szabadkézi rajz készítése ceruzával, illetve ecsettel, tollal.
- Egyszerű műszaki jellegű rajz készítése ceruzával. Festés: Festés akvarellal, temperával. Montázs-, kollázskészítés. Nyomatás: Legalább egy kézi sokszorosító eljárás (nyomatás) alkalmazása (pl. papírmetszet, linómetszet). Makettezés, modellezés: Makettkészítés - létező tárgy, épület lekicsinyített másának elkészítése.
- További technikák Egy további szabadon választott technika alkalmazása (pl. mintázás, fotó, videó, számítógép, vegyes technikák, kézműves technikák).

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás).

Fogalmak: Montázs, kollázs, egyedi rajz, mintázás.

Javasolt tevékenységek

- Festés akvarellal, temperával.
- Montázs-, kollázskészítés.
- Makettkészítés - létező tárgy, épület lekicsinyített másának elkészítése.
- Egy további szabadon választott technika alkalmazása (pl. mintázás, fotó, videó, számítógép, vegyes technikák, kézműves technikák).

3. *Ábrázolás, látványértelmezés*

Óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények

- Formaértelmezés. Arány: Ábrázoló jellegű rajz készítése során természeti és mesterséges formák karakterét meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító arányok helyes megfigyelése és visszaadása. Forma, alak, karakter: Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány formáját meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító jegyek megfigyelése és helyes visszaadása (befoglaló forma, körvonal). - Szerkezet, felépítés, működés Egyszerű tárgyak felépítését, formakapcsolatait bemutató rajz készítése (pl. szabásrajz, szerkezeti vázlat).
- Térértelmezés. Téri helyzetek: Téri helyzetek egyszerű, értelmező jellegű ábrázolása. Tárgyak, objektumok egymáshoz viszonyított téri helyzetének pontos megjelenítése látvány alapján két és három dimenzióban. Nézőpont Az adott célnak megfelelő nézőpont kiválasztása. Látvány alapján tárgyak, objektumok ábrázolása során a nézőpont következetes megtartása. Tértélmélység: Beállítás alapján a fény-árnyék hatások segítségével a térélmélység érzékeltetése szabadkézi rajzban és festéssel.
- Színértelmezés. Szín- és fényviszonyok: Beállítás alapján szín és fényviszonyok helyes visszaadása szabadkézi rajzban és festéssel.
- Mozgásértelmezés

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Arány: Ábrázoló jellegű rajz készítése során természeti és mesterséges formák karakterét meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító arányok helyes megfigyelése és visszaadása.
- Forma, alak, karakter: Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány formáját meghatározó főbb, a felismerhetőséget biztosító jegyek megfigyelése és helyes visszaadása

Fogalmak: Forma, alak, karakter, arány, beállítás, fényviszony

Javasolt tevékenységek

- Szabadkézi rajzok
- egyedi grafikai megoldások
- tónusos és színes munkák

4. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

Óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények

- Nézőpont
- Térviszonyok
- Kompozíció: Ornamentális és képi kompozíció létrehozása látvány alapján vagy elképzelés alapján.
- Színhatás
- Érzelmek, elvont gondolatok: Érzelmek, lelkiállapotok, elvont gondolatok értelmezhető vizuális kifejezése szabadon választott vizuális formában.
- Folyamat, mozgás, idő: Folyamat, történet bemutatása értelmezhető képsorokban (pl. képregény).
- Kép és szöveg: Adott kép/ek és szövegrészek egymáshoz viszonyított, a célnak megfelelő elrendezése adott képmezőben, hagyományos technikával vagy számítógéppel.
- Adott tartalomnak leginkább megfelelő betűtípus kiválasztása és kompozíció kialakítása hagyományos technikával vagy számítógéppel. - Vizuális információ: Vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű, következetes használata (pl. magyarázó-közlő rajzokon).
- Szinkódok következetes alkalmazása a magyarázó-közlő ábrázolásban. - Tárgyak és környezet: Adott funkcióra egyszerű tárgy, csomagolás tervezése, tervvázlatokból a legalkalmasabb kiválasztása, a kiviteli terv elkészítése rajzban.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Kép és szöveg: Adott kép/ek és szövegrészek egymáshoz viszonyított, a célnak megfelelő elrendezése adott képmezőben, hagyományos technikával vagy számítógéppel

Fogalmak: Forma, alak, karakter, arány, beállítás, fényviszony

Javasolt tevékenységek

- Egyedi grafikai eljárások

- tervezési feladatok
- kollázs
- festészeti eljárások